



DOOR RENÉ HIETKAMP EN EVA MARQUARITA

Architectuurcommunity Zorg:

# Op weg naar veilige en betrouwbare uitwisseling van gezondheidsgegevens

In de gezondheidszorg hebben we te maken met een groot aantal verschillende zorgaanbieders. Hoe zorg je dat die aanbieders op een veilige, efficiënte en transparante manier gezondheidsinformatie met elkaar en met patiënten kunnen uitwisselen? Overheid en zorgpartijen maken samen afspraken in het Informatieberaad Zorg om deze uitwisseling van gegevens mogelijk te maken. Hiervoor zijn ook gemeenschappelijke architectuurprincipes en richtlijnen nodig. Hier werkt de Architectuurcommunity Zorg aan.

Waarom kun je via je telefoon wel je bankzaken regelen, maar niet je eigen medisch dossier bekijken? Veel technologische ontwikkelingen waar we in het dagelijks leven aan gewend zijn, zijn in de zorg nog allesbehalve vanzelfsprekend. "Het gebeurt nog vaak dat informatie wordt overgetikt en per fax wordt verstuurd", zegt René Hietkamp, Enterprise Architect bij Zorginstituut Nederland. "Natuurlijk zijn er goede voorbeelden, maar over het algemeen is de informatieuitwisseling nog niet goed geregeld."

Hietkamp treedt op als penvoerder van één van de werkgroepen van de Architectuurcommunity Zorg. Om de

informatiestromen beter te regelen, is enkele jaren geleden het Informatieberaad Zorg opgericht. Hierin werken overheid en zorgpartijen samen. Zij maken afspraken om de juiste informatie op de juiste plek te krijgen en daarmee ook de juiste zorg op de juiste plek.

**Architectuurprincipes**

De zorg heeft te maken met veel verschillende partijen. Niet alleen zorgaanbieders, maar bijvoorbeeld ook kennis- en onderzoeksinstituten. Iedere praktijk- en zorginstelling maakt haar eigen keuzes ten aanzien van IT-systemen en leveranciers. Zonder afstemming, architectuurprincipes en richtlijnen zijn deze organisaties niet zonder

meer in staat om op een moderne manier informatie uit te wisselen. Hietkamp: "Er zijn bijvoorbeeld principes en richtlijnen nodig om met de huidige diversiteit aan standaarden om te kunnen gaan, om te kunnen standaardiseren met behoud van innovatiekracht."

Het Landelijk Schakelpunt (LSP) is één van de platforms voor standaard gegevensuitwisseling, maar daarnaast is er ook Whitebox Systems, Point en zijn er regionale samenwerkingsorganisaties die informatie uitwisselen. En via het VECOZO-platform worden declaraties verzonden naar zorgverzekeraars. Voor al deze uitwisselingssystemen is het van groot belang dat dezelfde principes worden gehanteerd.

"Voor informatie-uitwisseling in de zorg bestaan geen normen. Een uitgangspunt bijvoorbeeld is dat data blijven waar die worden aangemaakt",

## ER IS NATUURLIJK AL WEL HET EEN EN ANDER GEBEURD IN DE ZORG

vertelt Hietkamp. "Data moeten opgevraagd en hergebruikt kunnen worden, maar het is niet handig als er overal kopieën zijn, waardoor een patiënt het overzicht kwijtraakt. We praten uiteindelijk over gezondheidsgegevens, waarbij het hoogste niveau van gegevensbescherming geldt"

Regie op gezondheidsgegevens door de patiënt is volgens Hietkamp een belangrijke doelstelling van het Informatieberaad Zorg. Daarnaast is van belang dat er een goede overdracht van gegevens plaatsvindt en dat betrokken partijen door goede principes met elkaar af te spreken ervoor zorgen dat een zorgverlener straks beschikt over alle noodzakelijke gegevens. "Wanneer handelingen daardoor niet onnodig dubbel worden gedaan, voorkomt dat niet alleen frustratie, maar het helpt ook om de zorgkosten te verlagen."

**Informatieberaad Zorg**

Het Informatieberaad Zorg is een bestuurlijke samenwerking tussen deelnemers uit het zorgveld en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Gezamenlijk werken zij aan een stelselbreed duurzaam informatiestelsel voor de zorg. Een bekend project is MedMij.

De leden hebben zich verbonden aan vier doelen:

1. **Medicatieveiligheid:** medicatierecepten worden op eenduidige manier uitgeschreven zodat overzicht en overdracht mogelijk is
2. **Patiënt centraal:** mensen kunnen medische gegevens inzien en koppelen aan hun eigen persoonlijke gezondheidsgegevens
3. **Overdracht:** zorgverleners dragen gegevens digitaal en gestandaardiseerd over aan andere zorgverleners.
4. **Vastleggen:** gegevens worden maar één keer vastgelegd en daarna hergebruikt.

**Architectuurcommunity Zorg**

Hietkamp: "Voordat die gegevensuitwisseling op orde is, moeten we gezamenlijk een verzameling van principes, richtlijnen en standaarden opstellen en in het Informatieberaad Zorg afspreken dat ze ook gebruikt worden." De Architectuurcommunity Zorg is in het leven geroepen om daaraan bij te dragen, door uitwerking of reflectie vanuit specialistische kennis op het gebied van informatievoorziening en informatie-uitwisseling."

Het is een netwerk van informatiemangers, IT-architecten, informatieanalisten, chief information officers (CIO's) en andere

mensen met een interesse voor gezondheid, informatie, techniek en architectuur. De Architectuurcommunity Zorg doet

voorstellen aan het Informatieberaad Zorg, over de informatiepositie van burgers, zorgdata, standaardisatie, stelselbrede afspraken, de inzet van nieuwe technologieën, privacy en over informatiebeveiliging.

Daarbij gaat het niet alleen om de technische kant van informatieuitwisseling, maar ook om afspraken tussen partijen onderling. "Als een zorgverlener informatie nodig heeft, is alleen een technische koppeling weinig zinvol. Hietkamp: "Er moeten ook afspraken komen hoe hij deze informatie te zien krijgt in zijn eigen applicatie. Het is overigens niet zo dat we een blauwdruk maken van een architectuur, we definiëren de kwaliteitsrichtlijnen voor de architectuur."

**Niet vrijblijvend**

Een eerste versie van de architectuurprincipes is nu gedefinieerd en wordt hopelijk nog dit jaar geaccordeerd door het Informatieberaad Zorg. Medio 2019 moeten vervolgens specifieke kwaliteitsrichtlijnen voor het informatiestelsel en een bibliotheek van goede voorbeelden klaar zijn.

Het is de bedoeling dat daarna met de juiste kwaliteit de juiste standaarden voor informatie-uitwisseling worden vastgesteld. Zodat informatie een patiënt kan volgen tijdens zijn of haar reis door het zorglandschap en zorgverleners goed geïnformeerd zijn om goede zorg te kunnen geven.

**Verplichtend karakter**

In hoeverre die standaarden een verplichtend karakter krijgen, is op dit moment nog niet duidelijk. "We zullen de manier waarop we informatie uitwisselen op alle lagen moeten veranderen", zegt Eva Marquarita, strategisch adviseur van het Zorginstituut Nederland en verantwoordelijk voor de Architectuurcommunity Zorg. "Als de zaken te vrijblijvend zijn, gebeurt er te weinig. Er is natuurlijk al wel het een en ander gebeurd in de zorg. We hebben de afgelopen jaren een enorme technologische ontwikkeling doorgemaakt, maar daar zijn de governance en wetten nog niet op aangepast."

**Open voor aanmelding**

Marquarita benadrukt dat de Architectuurcommunity Zorg openstaat voor iedereen die zich wil aanmelden. "Er zijn heel veel mensen in het zorgveld met een technische achtergrond die goede ideeën hebben. We nodigen hen van harte uit om zich aan te sluiten. Daarnaast zoeken we nadrukkelijk ook andere community's op van mensen die met technologie bezig zijn. Eris



Eva Marquarita: "Als de zaken te vrijblijvend zijn, gebeurt er te weinig."

veel werk te doen en er gaat veel veranderen. Een aantal sectoren in de maatschappij heeft al onderkend dat ze het zwaartepunt op technologie moeten leggen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de bankensector. Het is belangrijk van die ervaringen te leren. Bovendien werkt een frisse blik vrijwel altijd verhelderend."

Ook werkt de Architectuurcommunity Zorg samen met het Nederlands Architectuur Forum, om samen voor haar leden bijeenkomsten, masterclasses en kennissessies te organiseren waarin technologische vernieuwingen, vakkennis en innovaties gedeeld kunnen worden. Bovendien gaat de community geregeld grote bijeenkomsten organiseren waarin nadrukkelijk uitdagende, nieuwe ideeën aan de orde komen. ■



**René Hietkamp**

René Hietkamp is Principal IT-consultant bij Info Support en sinds 2017 ingehuurd door Zorginstituut Nederland. Hij is trekker en penvoerder van de werkgroep die de kaders beschrijft voor een duurzaam informatiestelsel in de zorg. Hietkamp was als externe eerder werkzaam voor onder meer MedMij en VECOZO.

**Eva Marquarita**

Eva Marquarita is als strategisch adviseur en programmamanager voor het Zorginstituut Nederland verantwoordelijk voor de organisatie van de Architectuurcommunity Zorg en is daarnaast betrokken bij complexe strategische trajecten. Voorheen was zij vanuit haar eigen onderneming als managementconsultant actief in de gezondheidszorg in trajecten op het snijvlak van strategie, organisatie en IT, waaronder MedMij, het ministerie van VWS, ZBO's, zorginstellingen en gemeenten.



Meer informatie over de Architectuurcommunity Zorg is te vinden op [www.informatieberaadzorg.nl](http://www.informatieberaadzorg.nl)